

LABOD izhaja štirinajst-dnevno v nakladi 2650 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica: Lidija Jež, tehnično ureja: novinarski servis — Grafična priprava in tisk: Dolenjski Informativni center Novo mesto.

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 13

NOVO MESTO, 15. MAJA 1987

ŠTEVILKA 7 ✓

rezultati prvega trimesečja

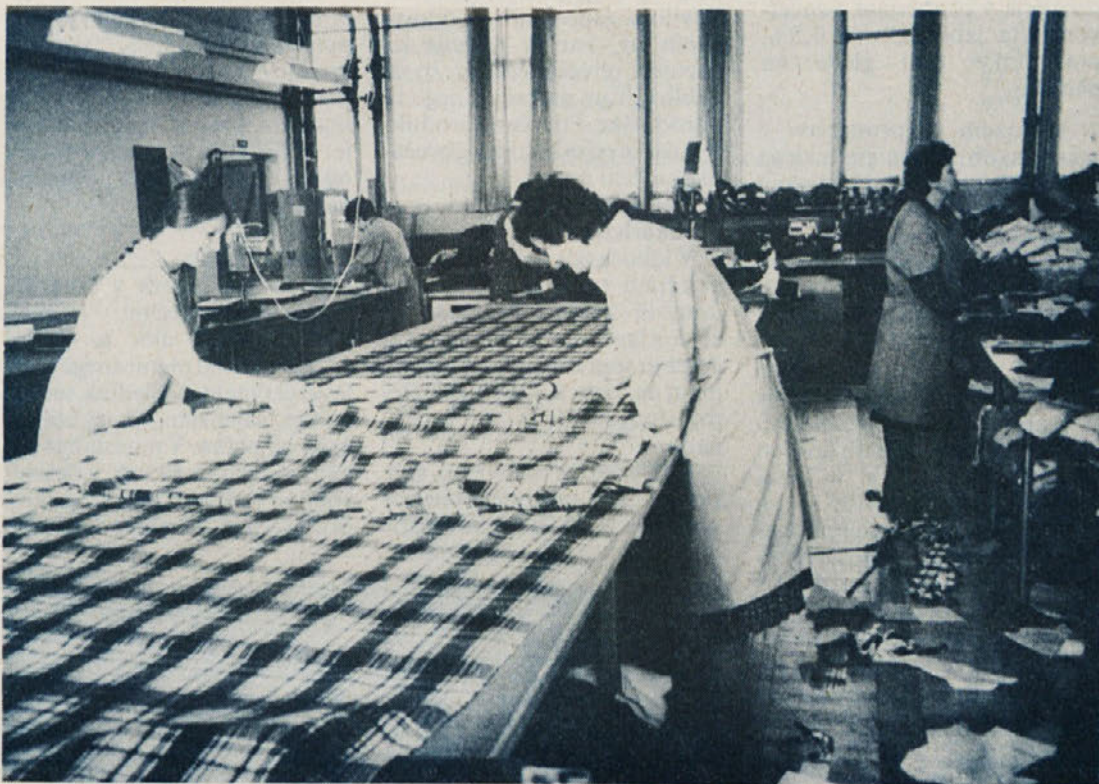
POLOŽAJ TEKSTILNE INDUSTRIJE

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so prvi meseci tega leta pod vplivom dokaj neugodnih gospodarskih gibanj. Fizični obseg proizvodnje pri tekstilu lahko smatramo kot zadovoljiv, saj ostala industrijska proizvodnja beleži rahel padec v primerjavi z enakim obdobjem minulega leta.

Rast cen se nadaljuje. Stopnje rasti so se po mesecih gibale za okoli 8 odst. Tako rast cen bi morali ukrepi ekonomske politike zaustaviti, sicer bo inflacija preseгла 100 odst.

Na rast cen in inflacije kontraproduktivno deluje še nekaj elementov:

- spremembe v gospodarskem sistemu z uvajanjem realnih ekonomskih kategorij, da bi dosegli realno izkazovanje finančnih rezultatov poslovanja (obračunavanje realne AM, revalorizacija imovine itd.),
- stroškovni impulzi so po-

Dobra volja in delo. Posnetek je nastal v Temenici.

večani tudi zaradi rasti cen v energetiki, prometu in nekaterih drugih dejavnosti, — zmanjševanje rasti proizvodnje povečuje stroške na enoto proizvoda,

- preštevilni so socialni pritiski po tako imenovanem neproduktivnem zaposlovanju, nezaposlenost raste, socializacija izgub se nadaljuje, v nekaterih republikah se močno povečujejo izdatki za pokojnine itd.

Ukrepi ekonomske politike doslej niso spodbudili pričakovanih gibanj. Jugoslovanski izvoz je bil do 15. marca za 12,9 odst. manjši (v dolarjih). Z resolucijo je predvidena rast za 4,5 odst. Pomanjkanje deviz poslabšuje stanje preskrbljenosti z repromaterialom, kar se negativno odraža na rast proizvodnje in izvoza.

Izvoz tekstilnih proizvodov ni ne povečan ne manjši od lanskega.

Stanje zalog gotovih izdelkov je zmanjšano v primarni industriji za 8, pri finalistih pa za 1 odst.

Omejevanje rasti OD bo močno prizadelo tekstilne delavce. Življenjski standard tekstilcev že tako ni bil na zadovoljivem nivoju, dohodek pri tekstilu nima enakomerno dinamiko, tekstilna industrija je velik izvoznik, stimulacije pa so premajhne, da bi izvoz postal dohodkovno zanimivejši. Vse to sprejeti predpisi kaj malo upoštevajo.

Za prvo trimesečje je bistvena naslednja problematika:

1. Kritična je oskrbljenost z osnovnimi surovinami in repromaterialom v primarni industriji. Kvaliteta proizvodov še nadalje pada.
2. Plačila v inozemstvo predstavljajo še vedno resen problem.
3. Domači proizvajalci svilenih tkanin (podlog) dajejo zelo slabo kvaliteto podlogo, ki ni primerna ne za domači trg in še manj za izvoz. Loznica izvažaj rajon prve kvalitete, doma dobimo, kar ostane.
4. Dinarska nelikvidnost DO tekstila je vedno večja.
5. Nerešeni so odnosi s trgovino in zunanjetrgovinsko mrežo.
6. Cene (režim) so otroško konfekcijo postavile v nemogočo situacijo.
7. Naglo širjenje novih kapacitet se še nadaljuje (predvsem v konfekciji).

(Nadaljevanje na 2. strani)

V današnji številki

— Kviz bo 23. maja na Sromljah — tako so se odličili mladi na skupnem sestanku

— Predstavljamo vam Tip-topov oddelek po meri

KAKO SMO IZPOLNJEVALI NAŠE PLANSKE NALOGE V PRVEM TRIMESEČJU

A. Zaposlovanje

Skupno število zaposlenih v delovni organizaciji se je v 1. kvartalu povečalo za 10 zaposlenih. Ugodno in v skladu s planskimi opredelitvami je gibanje v odnosu neposredna proizvodnja in režija. Tako se je v neposredni proizvodnji število zaposlenih povečalo za 16 delavcev, v režiji pa zmanjšalo za 6, od tega so bili 4 v delovnem razmerju za določen čas. S tem se je dejansko razmerje v primerjavi z začetkom leta izboljšalo za 0,5%, prav tako tudi glede na plansko.

V tozdih v primerjavi s stanjem ob koncu preteklega leta glede na plan ni bistvenih sprememb. Še vedno je število zaposlenih v neposredni proizvodnji v tozdu Libna pod planom (98%), prav tako v Zali (96%), povečalo pa se je za 2% v Delti in za 4% v Tip-topu.

B. Izvrševanje plana proizvodnje

Plan proizvodnje v minutah je v prvih treh mesecih izvršen 99,97%, pod 100 je v Libni (96,70%) in Delti (96,85%). Primerjava z enakim preteklim obdobjem kljub upoštevanju zamika obračuna na 25. v mesecu, ki predstavlja blizu 1,5% manjši obseg v 1. trimesečju, kaže na zmanjšan obseg proizvodnje tako v minutah kot tudi v kosih. V minutah izkazuje povečanje le Zala, v kosih pa je bilo izdelanih bistveno več kril, vseh ostalih proizvodov pa manj, tudi vključno s predelavo v kooperaciji.

Primerjava povprečnih časov s planiranimi v tem obdobju kaže povečan dejanski povprečni čas v proizvodnji za domači trg za srajce in ostala vrhnja oblačila, ter v proizvodnji za izvoz za bluze in ostala vrhnja oblačila. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem pa letos beležimo povečanje povprečnih časov za domači trg pri srajcah za 10,6%, bluzah za 13,2, ostalih vrhnjih oblačilih za 29,8, nižji pa je povprečni čas za krila za 12%. V proizvodnji za izvoz so povprečni časi nižji za vse skupine proizvodov, razen pri srajcah je enak.

Število proizvodnih kosov posameznih skupin izdelkov je tako glede na enako lansko obdobje nižji zaradi manjšega števila minut in večjih časov izdelave.

V kooperaciji je bilo za 2,69% več minut kot v enakem lanskem obdobju, v kosih je bilo za 1,83% več, iz česar izha-

ja, da so bili v predelavi artikli s povprečno višjim časom izdelave. Glede na letni plan kooperacije je bil ta realiziran v prvem kvartalu 23,2%.

C. Produktivnost

Za produktivnost, merjeno skozi število fakturiranih minut na delavca, lahko rečemo, da je bila v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečana celo nad planskim ciljem. Na nivoju DO je večja za 3,8%. Tudi tozdi izkazuje povečanje, razen tozda Tip-top, kjer je nižja za 2%. Glede na prejšnje podatke je večje število minut na delavca povezano z manjšim številom zaposlenih iz opravljenih ur, kar se nadalje izkazuje v povečanem deležu izgubljenih ur na račun nege in porodniške. Povečana produktivnost se odraža tudi v povečani doseženi normi.

D. Izkoristek delovnega časa

V izkoristku delovnega časa beležimo rahel pozitiven premik, in sicer se je glede na enako lansko obdobje povečal delež ur, opravljenih po normi, manj po času, manjši je delež letnih dopustov in za 0,63% manj nadur.

Kot je bilo že omenjeno, se je skupni delež izgubljenih ur povečal, in je 12,21%. Povečane

so bolniške nad 30 dni, porodniške in nega.

Največji delež izgubljenih ur je v tozdih Delta, 14,57% (bolniška do 30 dni 3,68%, porodniška 7,46%), Temenica (porodniška 7,16%) in Libna (bolniška do 30 dni 4,15% in porodniška 5,68%).

E. Plan prodaje in nabave

Plan prodaje na domačem trgu je presežen za 46,05%, kar izhaja iz prodaje izdelkov tekoče proizvodnje in iz začetnih zalog ter izdobre letne kolekcije, zaključene za mesec april.

Plan nabave surovin in pomožnega materiala je bil presežen za 48%, skupna vrednost nabave za lastno predelavo je bila 3,753.543 tisoč din. Presežen plan nabave je tudi vplival na povečan obseg zalog konec obračunaskga obdobja.

F. Izvoz in uvoz

Vrednost izvoza v dinarjih po dnevnem tečaju je bila 959.825 tisoč din, to je za 31,12% več od planiranega, kar je v glavnem posledica višine valute, saj fizični obseg ni bil večji od plana. V minutah je bil plan realiziran 89,9%, v deležu skupne proizvodnje pa je bilo proizvodnje za izvoz 50,78%.

Struktura glede na trg je 5% klasičnega in 95% storitev.

Ves izvoz je bil realiziran na konvertibilnem trgu.

Vrednost uvoza po SIV tečaju je bila 934.655 tisoč ali 20,82% letnega plana. V strukturi je uvoz repromateriala 98% in 2% opreme. Glede na trg je 93% uvoza s konvertibilnega področja in 7% s klirinškega.

G. Zaloge

Vrednost vseh zalog se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečala, indeks 264, kar je izključno povečanje iz naslova cen, saj so količinsko zaloge manjše. V primerjavi s stanjem v začetku leta so vse zaloge 30. marca za 71% večje, največji delež so k temu prispevale zaloge surovin, ki so se povečale vrednostno z indeksom 234 količinsko pa 181. Nedovršena proizvodnja je večja vrednostno z indeksom 166, količinsko pa 110.

Koeficient obračanja obratnih sredstev (brez terjatev do kupca) je planiran 1,03, v prvem kvartalu je dosežen 1,08.

H. Osebnih dohodki

Povprečno dosežen neto osebni dohodek na zaposlenega v DO za prvi kvartal je 157.620, kar je za 52,9% več kot dosežen za leto 1986. Glede na doseženega v gospodarstvu SRS za januar-februar 1987 smo obdržali enako razmerje kot za leto 1986. Glede na zakonska določila o možni višini v 1. kvartalu ta v DO ni bila dosežena.

V proizvodnih tozdih se je povprečni OD povečal za 54%, največ v Temenici (59%) najmanj v Delti (51%). Indeks rasti OD v proizvodnji je skupno 154,8 (PŠ 154,6, VO 155,3), v režiji pa 151,9 (PŠ 149,9 in VO 156,2).

V tozdu Commerce (152,6) in DSSS (151,9) je indeks rasti počasnejši kot povprečno v proizvodnih tozdih.

Celotni prihodek in razdelitev

V prvem trimesečju tekočega poslovnega leta so že uveljavljeni nekateri novi predpisi obračunskga sistema in drugačni pogoji za delitev ustvarjenega dohodka. Najpomembnejša sta dva zakona: zakon o revolarizaciji in zakon, ki ureja delitev osebnih dohodkov in skupne porabe. Z revolarizacijo smo dolžni uskladi vrednost osnovnih sredstev, zalog surovin, pomožnih materialov, rezervnih delov, zalog nedokončane proizvodnje ter gotovih izdelkov s stopnjo inflacije. Revalorizirana vred-

nost neposredno povečuje naš poslovni sklad, istočasno pa tudi porabljena sredstva. Posledica tega pa je manjši dohodek. S tem sistemom se ohranja realna vrednost poslovnega sklada, ne more pa se z inflacijskimi cenami ustvarjeni dohodek razdeliti za osebne dohodke.

Učinke tega sistema je mogoče ublažiti le z dejavnostjo znotraj tozdov in DO, in sicer s povečano produktivnostjo, z zmanjšanjem vseh vrst zalog ter porabe in z vzpostavitvijo optimalnega stanja strojev in naprav.

V zvezi s tem sta poslovni odbor in delavski svet DO

sprejela vrsto ukrepov z roki z odgovornostjo za izvedbo.

Za obdobje prvega polletja ureja delitev osebnih dohodkov zakon. Ta določa za prve tri mesece letošnjega leta osebne dohodke v višini povprečno izplačanih OD v zadnjem tromesečju lanskega leta. Osebnih dohodki se lahko povečajo le v skladu z rezultati dela, kar pomeni, da jih v našem primeru lahko povečamo za stopnjo produktivnosti. Zakon pa omogoča usklajevanje osebnih dohodkov na nivoju delovne organizacije, kot je opredeljeno tudi v naših aktih.

TABELNI PREGLED

ŠTEVILO ZAPOSLENIH

TOZD	Plan 1987	31. 3. 1987	indeks 2:1
0	1	2	3
LOČNA	317	319	100,6
LIBNA	347	346	98,8
DELTA	598	650	108,7
TIP-TOP	161	170	105,6
TEMENICA	145	146	100,7
ZALA	111	106	95,5
COMMERCE	233	235	100,8
DSSS	100	99	99,0
DO LABOD	2.011	2.067	102,8

PROIZVODNJA V FAKTURIRANIH MINUTAH

TOZD	I-III 87	% plana
LOČNA	7.808.798	105,74
LIBNA	7.141.472	96,70
DELTA	12.602.378	96,85
TIP-TOP	3.495.009	101,87
TEMENICA	3.313.077	104,55
ZALA	2.365.526	100,36
SKUPAJ	36.726.260	99,97
Kooperacija	3.485.034	100,00
DO LABOD	40.211.294	99,97

Doseganje norme (iz izvršenih minut)

TOZD	I-III 86	I-III 87	indeks
LOČNA	112,02	115,64	103,2
LIBNA	100,09	106,69	106,6
DELTA	102,17	102,06	99,9
TIP-TOP	111,91	117,17	104,7
TEMENICA	111,84	114,27	102,2
ZALA	112,65	117,08	103,9
	106,11	109,11	102,8

FAKTURIRANA REALIZACIJA (v 000 din)

program	I-III 1986	I-III 1987	ineks
srajce-bluze	1.635.494		
vrhnja oblačila	699.793		
SKUPAJ	2.335.287	6.317.083	270,50

V tem:

— material	35.997	—
— za domači trg	1.782.046	5.357.258
— za izvoz	517.244	959.825
	BRUTO	NETO

IZVRŠITEV PLANA PRODAJE (v 000 din)

	plan	realizacija I-III 87	indeks I-III 87
1. domačim kupcem: SB	2.281.000		
VO	1.387.000		
SKUPAJ	3.668.000	5.357.258	146,05
2. izvoz SB	580.000	780.566	134,58
VO	152.000	179.259	117,93
SKUPAJ	732.000	959.825	131,12
3. SKUPAJ PRODAJA	4.400.000	6.317.083	143,57
4. promet prodajalen	202.400	249.732	123,39

IZVOZ — UVOZ

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je izvoz izvršen v naslednjih indeksi:

— storitve	104,98
— polni izvoz	42,15
— konvertibilni izvoz	97,90

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je uvoz realiziran v naslednjih indeksi:

1. konvertibilno področje:	188,09
— repromaterial	214,44
— oprema	25,75
2. kliring	112,83
3. SKUPAJ UVOZ	179,51

POPREČNO IZ- PLAČANI OD (na delavca mesečno, neto)

TOZD	I-XII 1986	I-III 1987	Indeks
LOČNA:			
proizvodnja	93.804	145.811	155,44
režija	135.989	211.263	155,35
SKUPAJ	99.113	153.798	155,17
LIBNA:			
proizvodnja	85.209	134.187	157,48
režija	119.210	180.447	151,37
SKUPAJ	91.624	143.439	156,55
DELTA:			
proizvodnja	86.356	131.760	152,58
režija	116.030	169.855	146,39
SKUPAJ	91.451	137.959	150,85
TIP-TOP:			
proizvodnja	97.284	151.897	156,14
režija	136.713	205.040	149,98
SKUPAJ	105.487	163.554	155,05
TEMENICA:			
proizvodnja	98.597	156.189	158,41
režija	135.000	220.308	163,19
SKUPAJ	104.928	167.195	159,34
ZALA:			
proizvodnja	91.677	137.374	149,85
režija	136.772	217.365	158,92
SKUPAJ	100.331	151.772	151,27
SKUPAJ PROIZVODNI			
TOZDI	95.935	147.804	154,07
COMMERCE:			
skupaj	138.103	205.211	148,59
potniki	269.891	323.202	119,75
brez potnikov	129.076	196.979	152,61
DSSS	135.937	206.595	151,97
DO LABOD	103.050	157.620	152,95

	plan 1987	strukt. %	realiz. I—III.87	strukt. v %	indeks
CELOTNI PRIHODEK	27.500.000	100,0	6.076.465	100,0	22,10
PORABLJENA SREDSTVA	16.194.045	59,89	3.591.667	59,10	22,18
DOHODEK	11.305.955	41,11	2.484.798	40,9	21,98
OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	2.975.484	10,81	711.559	11,7	23,91
ČISTI DOHODEK	8.330.471	30,29	1.773.239	29,2	21,29

STRUKTURA ČISTEGA DOHODKA

OSEBNI DOHODKI:		
SKLADI	76,8:23,2	72,9:27,1

ROZINA KUM
vodja plansko-analitske službe

lepo število mladih moči

Pred nedavnim je še ena skupina pripravnikov zaključila to pošolsko obdobje in opravila pripravniške izpite. Zvečine gre za končano 3. in 4. stopnjo izobrazbe, le v Delti je bila med pripravniki tudi inženirka s 6. stopnjo izobrazbe.

Da ne gre pri pripravniških izpitih za golo formalnost, pove tudi podatek, da je v enem primeru morala delavka ponoviti celoten izpit, splošni in strokovni del, kar nekaj primerov pa je bilo takih, da so ponavljali splošni del izpita. Pri tem gre za poznavanje zgodovinskega razvoja in za organiziranosti delovne organizacije, za samoupravo, proizvodni program in podobno.

To so vsebine, s katerimi se ob rednem proizvodnem delu tako pripravnice kot tudi njihovi mentorji težje spoprimejo. Pozna pa se zelo pozitiven učinek inštruktorjev tam, kjer jih pač imajo (Ločna, Delta Libna), medtem ko se sami brigadirji ob svojem rednem delu zelo težko ukvarjajo še z mentorstvom, posebno v smislu tega splošnega dela.

V preteklem obdobju je v Delti opravilo pripravniške izpite kar 22 mladih delavk, v Idriji 3, v Libni 12, v Temenici 6, v Ločni 10, v Tip-topu tudi 10 in v DSSS trije. Vse skupaj je tako Labod bogatejši za 66 novih, mladih, šolanih moči.

T. M.

bodo stanovanjska posojila postala zanimivejša?

Novi bančni pogoji za dodeljevanje stanovanjskih posojil z bistveno povečano obrestno mero niso več zanimivi za prosilce. Kljub temu da vsi vemo, kako prepoceni so bili dosednji krediti, nismo pripravljene sprejeti realnejših pogojev za vračanje posojil, ali

pa (kar bo verjetneje še bliže resnici) jih nismo sposobni najemati. Tega se zavedajo tudi v bankah, in tako že pripravljajo spremembe njihovega pravilnika, ki bodo določale ekonomsko realne enake obroke vračanja posojila, saj naj bi se glavnica sproti revalorizirala in ne že na samem začetku vračanja.

Le tako bodo posojila zopet dostopnejša in bo v ta namen pripravljen denar tudi koristno uporabljen.

Do nedavnega je bilo vračanje posojil pisano na kožo neinflacijskim razmeram gospodarjenja. Prva sprememba pri obračunu vračanja anuitet je šla v smeri enakih, vendar nominalnih zneskov, pri čemer bi bili prvi obroki odplačevanja nesorazmerno veliko breme. To obliko je tudi banka ocenila za sporno, zato pripravlja predlog nove metodologije za izračun anuitet, ki naj bi bile na začetku dobe vračanja nominalno nižje in bi

se tako povečevale sorazmerno s stopnjo inflacije.

V praksi imamo tri možnosti financiranja stanovanjske izgradnje. Delovna organizacija lahko najame posojilo pri banki za družbeno izgradnjo (za nakup stanovanj) ali pa najame posojila za svoje delavce, ki jih nato ti sami vračajo po bančnih pogojih. Obstaja tudi možnost, da ob sklenitvi posebne pogodbe, ki pa potegne za seboj tudi določen denar, lahko tako posojilo vrača delavec pod pogoji, kot jih navaja naš interni akt s tega področja. Vendar ta oblika pomeni prehudo finančno breme za delovno organizacijo.

In končno, tu so tudi lastna sredstva. Zavedati pa se moramo, da predvsem v manjših tozkih ne bo moč po tej poti priti do nakupa družbenih stanovanj, pa tudi individualna posojila ne morejo biti v občutnejših zneskih.

Ob tem pa velja poudariti, da zakon o celotnem prihodu določa zagotovitev sredstev za stanovanjsko izgradnjo iz čistega dohodka, ki pa jih ni moč črpati skozi obračunsko leto, ampak šele po zaključnem računu. Ni potrebno posebej poudarjati, koliko bodo ta sredstva zaradi inflacije razvrednotena.

Določene realnejše spremembe pa bi moral biti deležen tudi naš interni sistem kreditiranja stanovanjske gradnje oziroma individualnega nakupa. Inflacija je prevelika, zato bi morali tudi v hiši začeti razmišljati o realnejšem vračanju posojil. Poleg tega imamo lastnih sredstev za te namene premalo in bomo morali v bodoče tudi pri bankah najemati posojila tudi za te namene (za pomoč pri gradnji oz. nakupu stanovanj za delavce), tako bodo te vrste posojil zapadle v bančni sistem obračunavanja vračanja posojil.

Ob razmišljanju, kako urediti ta vprašanja v lastni hiši, moramo seveda upoštevati določene momente, ki bi morali našim delavcem omogočiti lažji nakup oz. zidavo (morda daljšo dobo vračanja), na drugi strani pa ne bi smeli preveč siromašiti že tako majhnih denarnih sredstev za ta namen.

O tem se bomo morali enotno izreči v delovni organizaciji in najti ustrezno pot tako za delavca kot za delovno organizacijo, oziroma za primeren fond stanovanjskega dinarja.

Težko je reči v katerem letnem času so Sromlje najlepše...

vzemimo kulturo za svojo

Komisija za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu Novo mesto si je zadala nalogo obiskati kolektive in se pozanimati, kako teče kulturno življenje v posameznih okoljih, kako in kje ga načrtujemo, od kje denar za to... Najprej so obiskali novomeški del Laboda. Menili so, da je sicer naše kulturno življenje po eni strani dokaj vidno (predvsem extempore je zelo odmeven), po drugi strani pa smo nekako v ozadju. Komisija je ponudila pomoč, če bi jo potrebovali, želi pa doseči tudi večjo povezanost pri kulturnem delovanju v našem mestu. In, ne nazadnje, si sindikat že nekaj časa prizadeva za enakovredno vlogo kulture v delovnem okolju, za določena planirana sredstva, za človeka (ali skupino, komisijo), ki bi načrtno skrbel za razvoj kulture, organiziral določene dejavnosti itd.

Pravzaprav niso več redke delovne organizacije, ki imajo zaposlenega kulturnika z polnim delovnim časom ali delom delovnega časa.

V novomeškem delu Laboda je pravzaprav veliko narejene-

ga, in kljub temu, da nimamo zapisanega odgovornega delavca za to, je namenjena kulturi precej delovnega časa, delo pa je izpeljano profesionalno. Vendar naši dosežki niso slučajni. Predvsem v likovni dejavnosti, kjer so rezultati najboljši, je bilo vtkanega veliko truda in tudi denarja. Toda tudi razstav imamo vse manj, ker končno tudi to potegne za sabo določen denar, ki ga je vse manj. Zato bomo gotovo sprejeli ponudbo potujoče knjižnice, da se enkrat mesečno ustavi tudi na našem dvorišču in s svetovalno vlogo ter prilagojenim izborom knjig začne dvigovati našo bralno kulturo. Da je ta v slovenskem prostoru bolj na dnu, vemo, z vzgojo (tudi odraslega človeka) pa bomo to počasi le preseгли.

Na omenjenem sestanku je bila tudi predstavnica Dolenjskega muzeja, ki ponuja pestro izbiro, od galerij prek različnih muzejskih zbirk do knjižic iz njihove založbe.

Ponudba je velika, izkoristimo pa jo premalo. Pa ne le v Labodu, splošno je, da pada zanimanje za koncertne abonmaje, za gledališke in priložnostne prireditve.

Naše pripombe s tem v zvezi pa so šle tudi na oglaševanje oz. obveščanje, pa na odprtost teh ustanov v poletnem času, na povezanost novomeških ozdov v te namene, kjer bo prav omenjena komisija lahko marsikaj dosegla. Ta organizira tudi seminarje, katerih se naši animatorji kulture dosedaj niso udeleževali, pa posvete itd.

Na nas pa ostaja najprej formiranje komisije za kulturo, ki bi lahko nudila pomoč človeku, ki je pravzaprav že vsa ta leta nazaj vodil to delo. Toda je že tako, da je v vsakem organu delo odvisno predvsem od zagnanosti posameznika. Če ni te predanosti, ni rezultatov. Predanost pa seveda mora biti nekje tudi ovrednotena, priznana. Prav tega pa nam je manjkalo.

Bomo z bolj načrtnim odnosom do kulture, ki naj bi postal tudi del vsakoletnega gospodarskega plana, uspeli zapolniti to vrzel in zagotoviti vzgojo in načrten razvoj kulture, ki je za človeka in družbo mnogo pomembnejši, kot to površno ocenjujemo: In predvsem, ali bomo znali vrednotiti in ceniti delo pri organiziranju našega, Labodovega kulturnega življenja?

enajst vztrajnih

Lansko leto se je začelo šolanje za Zaline delavke za pridobitev naziva konfektionar II. O začetkih smo pisali in takrat obljubili, da bomo o poteku in napredovanju sproti poročali.

Ni bilo lahko po tolikih letih ponovno sedeti v šolskih klopih in tako kot nekoč odgo-

varjati na vprašanja, se doma pripravljati, ob družini in po napornem delu... Nekateri predmeti so bili že zelo oddaljeni in za naše delavke nesprejemljivi v podani obliki. Končno pa je večletno delo tudi prineslo nekaj izkušenj, na primer v praktičnih delih, v spoznavanju samoupravne itd.

Začetne zadrege, ki so bile tako na strani slušateljic kot tudi na strani predavateljev težke, so sedaj premostne. Skupno novoletno srečanje predstavnikov Zale, slušateljic, vodje kadrovske-socialne službe DO in profesorjev oziroma predavateljev je odprlo možnosti, spodbudilo večjo prilagojenost učiteljev in utrla enotno pot naprej.

Kje so in kaj jih še čaka?

Tatjana Humar, poslovna sekretarka tozda Zala, pravi, da vztraja še 11 slušateljic, kar je glede na prvotnih 20 malo. Malo pa ni le glede na potrebe Zale, malo je tudi glede na stroške. Od januarja do junija, torej en šolski semester, stane milijon 760.000 din ali 176 starih milijonov, in to ne glede na število slušateljic. Cene so strahotno visoke, strošek pa zajeda v sklad skupne porabe tozda Zala, ki je že tako majhen, planiran je bil na 180 milijonov, po zaključnem računu pa je formiran v 100 milijonih.

Zato bi bilo vsekakor dobrodošlo, da bi se katera od slušateljic, ki so s šolo začele, le vrnila v šolske klopi, kot rečeno, je način podajanja in ocenjevanja sedaj prilagojen odraslemu človeku, s tem pa so premoščene večje ovire in s tem vzrok za odstop.

Za vse tri letnike so slušateljice opravile že kemijo, biologijo in OTP, končujejo tudi zgodovino, začeli pa so s predavanji iz matematike in slovenščine.

Po tem sklopu predmetov pa bo teklo delo po predmetniku naprej. Prilagojen je način razlage in ocenjevanja, tako da je en predmet združen za vse letnika skupaj (nekateri predmeti so na predmetniku dve leti, drugi vsa tri leta).

Po končanem šolanju bodo slušateljice sicer tudi šivilje I, kot so že sedaj, vendar z ustrežno šolsko izobrazbo. Veliko truda bo za to potrebnega, pa tudi tozda bo moral plačati kar občutne denarje. Kljub vsemu pa je to edina prava pot do znanja. To pa še nikoli ni bilo poceni.

Sestali so se predsedniki, ali bolje rečeno, predsednice osnovnih organizacij mladine in med mnogimi sklepi sprejele tudi odločitev, da kviz bo.

Pred kratkim smo se na skupnem sestanku v Novem mestu zbrale predsednice vseh osnovnih organizacij ZSMS v Labodu, manjkala je le predsednica iz Temenice. Da, prav ste prebrali, mladinske organizacije v tozdih vodimo dekleta. Povsem logično in pravilno, saj smo pretežno ženski kolektiv.

Na sestanku smo se pogovarjale o dveh straneh: o delovanju konference osnovnih organizacij in o vsakoletnem srečanju mladine Laboda ob dnevu mladosti.

Dogovorile smo se, da bo konferenca osnovnih organizacij skušala vsako leto izpeljati vsaj eno ali dve akciji na nivoju delovne organizacije. Poglavitni namen tega je, da se mladi v Labodu bolj povežemo med seboj, da pri nekaterih problemih enotno nastopimo in da se bolje spoznamo. Prva akcija, ki jo nameravamo izpeljati letos, je analiza pripravnosti v lanskem letu. Z njo želimo opozoriti na določene probleme, ki se pojavljajo, obenem pa ne mislimo spregledati pozitivnih strani. Upamo, da bomo s tem pripomogli h kvalitetnejšemu izvajanju pripravnosti.

K zblizevanju mladine Laboda precej prispeva vsakoletno srečanje mladih. Letos bo srečanje v soboto, 23. maja, na Sromljah in bo potekalo tako kot vsa leta doslej. Pripravljamo kviz ekip osnovnih organizacij ZSMS iz vseh tozdov na temo »Šport v letu 1986«.

Upamo, da bo kviz predvsem zelo zanimiv in zabaven in da ne bo preveč razgretih glav. Sicer pa v športu (in morda še kje drugje) velja pravilo »važno je sodelovati, ne zmagati!« Poleg kviza bo še nekaj zabavnih iger, malo plesa in predvsem veliko druženja v zelo prijetnem okolju.

ponovno letovanje

Še malo in kolektivni dopust bo tu. Priprave so bile temeljite, kar pa ne pomeni, da brez zapletov. Ko so komisije v tozdih razdeljevale kapacitete, so imele kar precej težav. Okoli 30 odst. je bilo tokrat več prijav kot prejšnja leta, kar je tudi razumljivo.

Zaradi omejenega termina

za kolektivni dopust je manj možnosti prilaganja, in tako je vse večji pritisk na naše kapacitete. Tudi vseh želja glede krajev letovanja ni bilo mogoče upoštevati. Največ zanimanja je bilo za bližnje in »naše« kraje letovanja: Savudrijo in Mali

Lošinj. Vsem tem željam pa seveda ni moč ustreči.

Poglejmo, kaj imamo na razpolago za letošnje letovanje, kaj smo imeli na razpolago lansko leto in koliko je letos prispelo posameznih prijav:

tozd	št. apart. lani	št. apart. letos	št. prošelj
LOČNA	28	34	50
LIBNA	29	37	48
DELTA	48	69	103
TIP-TOP	12	17	49
TEMENICA	10	16	39
ZALA	9	12	36
COMMERCE	27	27	63
DSSS	14	13	40

pozdrav slovenskega okteta

Beijing, 22. XI, 86.
Slovenski oktet
otvoje je svet
in z nami povsod
je modni Labod!

Lepe pozdrave iz Kitajske
SLOVENSKI OKTET
Družina

[Handwritten signatures and names]

KUINS OF THE YUANMINGYAN GARDEN

POST CARD

Selon mode

"LABOD"

Spari - Mesekove ul.
(Beograd)

61000 LJUBLJANA

YUGOSLAVIA
AIR MAIL EUROPE

Published by U3 Poljskega Ce...

Tako vesel in domiselen pozdrav je poslal SLOVENSKI OKTET našim delavcem v Centru mode z gostovanja na Kitajskem.

KOLONIJA BO NA MORJU

Odbor za družbeni standard pa je dorekel tudi letošnje obliko letovanja naših otrok. Tudi letos bomo organizirali kolonijo prek Rdečega križa Novo mesto. Otroci bodo letovali na Debelem Rtiču, torej je s tem izpolnjena večina želja staršev in otrok za obmorsko letovanje.

Skupno bo letovalo 24 otrok naših delavk, in sicer v starosti med 8 in 12 letom. Kolonija bo potekala od 4. do 15. julija. Za posamezne tozde pa velja že ustaljeni ključ po 4 otroci iz Ločne, Libne in Delte, 3 iz Tiptopa in Commerca in po 2 iz Temenice, Zale in DSSS.

pravo mesto za pravo vprašanje in pravi odgovor

Zbor delavcev je najširša oblika odločanja, kar pa radi pozabljamo. Pre pogosto ga iz-

maličimo v neorganizirano debatno obliko, kjer lahko vsak reče, kar mu pač pade na pamet, brez argumentov ali sploh jasnih stališč. Ne gre, da bi omejevali demokratičen dialog ali onemogočali delegatska vprašanja, toda potek zbora, ki je uradna oblika, ima svoje zakonitosti in zahteva določeno disciplino.

Razprave so seveda zažele, toda vezane morajo biti na točke dnevnega reda ter izenačene podkrepjeno, ne pa na pamet. Zbor delavcev je mesto za razčiščevanje nejasnosti, za konkretna vprašanja in za konkretne odgovore, ni pa to mesto za razpravljanje vse povprek. Nedisciplina ni demokracija, ampak je samo nered, in v neredu se ne sme roditi nič dobrega. Demokracija pa je v prvi vrsti red in disciplina, odkrita in utemeljena beseda ter odgovoren nastop.

Zato je zbor tisto mesto, kjer seveda morajo dobiti delegatska vprašanja tehten odgovor, vendar je hkrati tudi mesto, kjer naj bodo tudi vprašanja tehtna. Za vse kar »tišči« posameznika pa so predhodne oblike — predvsem samoupravne in sindikalne skupine. Delo teh bo treba še okrepiti, da bi tako zares vsak delavec dobil odgovore in pojasnila na vsa svoja vprašanja. Na zborih pa bomo posvečali pozornost našim skupnim temam.

bucike

Znana je trditev, da v Jugoslaviji učinkovito delamo le tri ure dnevno. Je to mogoče? In če je, bi rekli, da za tako malo pravega dela še kar dobro živimo. Seveda pa gre tu za povprečje, v katerem se marsikdo ne more najti.

Za nas, labodovce, je to daleč daleč od našega povprečja.

Kljub temu pa pravimo, da imamo tudi mi še rezerve. Med temi so tudi naši sestanki. Med ukrepi, ki sta jih za boljše gospodarjenje in za doseg letošnjega plana sprejela poslovni odbor in delavski svet, je tudi pobuda za krajše, bolj pripravljene in s tem bolj učinkovite sestanke. Seveda ne gre sestankov kar po dolgem in počez označiti z »nedelavnostjo«. Je pa pri organizaciji teh vendarle še možen prihranek delovnega časa. Zato je bila sprejeta pobuda, naj bodo sestanki po 12. uri, kar bi bilo že dovolj, da bodo krajši. Saj vemo, da radi na dolgo in široko razpravljamo, če gre vse to v rok službe. Svojega prostega časa pa le nismo pripravljene tako velikodušno »metati proč«.

Seveda pa to pravilo velja za sestanke v tozdih oz. DSSS, za ravan delovne organizacije pa bo nujno organe upravljanja le izvzeti iz tega določila. Saj gre za delegacije in delegate iz vseh tozdvov, torej tako rekoč iz cele Slovenije.

Gotovo pa uradni sestanki, pa čeprav so včasih tudi slabo pripravljene, slabo vodene, razvlečeni itd., še ne predstavljajo največjega vprašanja. Končno je takih odstopanj vse manj. Za prihranek delovnega časa bi morali poseči tudi v tiste neformalne skupinice in skupine. Za te se vedno najde »uradno« opravičilo, pod to krinko pa steče pogovor brez dnevnega reda, brez končnega zapisnika in opredeljenih sklepov, na osnovi česar bi lahko vrednotili upravičenost in smotrnost takega sestankovanja. Prihajajo pa posledice, ki se pogosto kažejo v sejanju nezadovoljstva, v ugibanju in tudi v intrigah. Saj je končno cilj takih sestankov agitatorstvo osebnih interesov, ki so ali pa tudi ne v skupnih ciljih.

Pred nedavnim nas je obiskala urednica priljubljene revije Jana in velika poznavalka mode, Bernarda Rakovec. Ogladala si je proizvodnjo tozda Ločne in se pogovarjala z našimi vodilnimi delavci ter kreatorji. V vzorčni sobi se je navdušila nad modnimi »zažganimi« toni in nad kreacijami kolekcije za naslednjo sezono. »Človek uživa, ko tudi doma vidi pravo modo in kvalitetne tkanine,« je dejala. Kdo ne bi bil vesel takega priznanja?!

Po odgovorni nalogi direktorja tozda Temenica, ki jo je Štefan Nemeč prevzel začasno, je sedaj razrešen te dolžnosti in je ponovno razporejen na dela in naloge vodje razvoje službe v DSSS. Ob priznanju za veliko delo, ki ga je tov. Nemeč opravil v Temenici, pa mu želimo tudi čestitati ob jubileju — 50. letnici, ki jo je praznoval te dni. Želimo mu predvsem okrevanja in čimprejšnjo vrnitev na delo! Potrebujemo ga kot velikega strokovnjaka in prijetnega sodelavca.

predstav- ljamo vam: oddelek po meri

V oddelku po meri ljubljanskega Tip-topa dela trinajst zaposlenih. To so mojstri svojega poklica, med katerimi zna vsak od njih izdelati sam in v celoti še tako zahteven model, saj je bil včasih to pogoj za delo v tem oddelku.

Mesečno izdelajo približno 500 kosov ženskih in moških oblačil, ali okoli 100 različnih modelov v različnih velikostnih številkah. Med večjimi naročniki je vse več skupin, od poklicnih (natakarji, aviatičarji ipd.) do ljubiteljskih (pevska društva, lovci ipd.), je pa vse več tudi posameznikov.

Delovni rezultati v oddelku po meri so bili vedno visoki. Do nedavnega je imel odelek moški in ženski del tega — svojo kolektivno normo, pred šestimi meseci pa je moški oddelk začel s faznim delom in tako tudi z osebno normo. V tej smeri tečejo priprave tudi za ženski del oddelka.

Kaj je napeljalo organizatorje dela k temu koraku?

Franč Košir, brigadir oddelka po meri: »Kljub dobrim rezultatom smo želeli doseči še

boljšo izrabo strojev in časa. Seveda pri nas ne gre za tako drobljenje faz kot v proizvodnem traku, gre pa vendarle za fazno delo. V moškem oddelku, kjer tako delamo že dobrih šest mesecev, se že kažejo rezultati v manjših izdelovalnih časih.«

Torej pomeni to tudi konkurenčnejšo ceno izdelka?

Košir: »V samem oddelku ne oblikujemo cen, ker poteka to delo prek Centra mode. Tam sta tudi krojača, ki kontaktirata s strankami, ki opravita 'probe' tam pa so oblikovane tudi cene. Gotovo pa bomo

morali zadržati določeno konkurenčno raven teh, ob najvišji kvaliteti izdelave, seveda.«

Kaj vse delate v oddelku po meri?

Košir: »Poleg že omenjenih oblek za razne skupine naj povem, da delamo edini v Sloveniji tudi frake. Pri tem so naši naročniki iz slovenske filharmonije in opere. Precej je tudi ostalih svečanejših oblek. Sicer pa velja, da delamo obleke po naših krojih iz konfekcijske proizvodnje, prav to pa je problem. Morali bi povečati število krojev, jih prilagoditi, posodobiti.«

Povprečna starost v oddelku po meri je blizu 50 let, vsega skupaj pa je zaposlenih le 14 ljudi. To ni kaj dosti obetaven podatek za pogled naprej. Končno tudi tistih pravih mojstrov krojaštva ni več, kot pravijo.

Direktor tozda Mihelič: »V načrtu imamo razširiti oddelk tja do 25 zaposlenih, kar pomeni pomlajevanje. Seveda moramo ob tem računati na doma vzgojen kader, ker šola danes ne da več pravih krojačev in šivilj. Sicer za oddelk ne bo več potreben tako zelo popoln krojač, kot je bil to za dosedanji način dela, saj prav fazni sistem dela omogoča večje prilaganje, to pa pomeni hkrati večjo kvaliteto dela. Tako računamo, da bomo ob koncu letošnjega ali v začetku prihodnjega leta zaposlili dva do tri delavce iz proizvodnega traka v oddelku po meri.«

Ob večji specialnosti, ki jo boste dosegli z vpeljanim faznim načinom dela, boste torej dosegli tudi višjo kvaliteto in, kar se vam že kaže, dosegli višjo produktivnost. Kakšni so bili in kakšni bodo ob tem osebni dohodki delavcev v oddelku po meri?

Direktor tozda: »V prvem kvartalu so bili osebni dohodki okoli 230.000 din v tem oddelku, seveda pa je v tej številki pomemben delež minulega dela, saj smo že omenili, da gre za delavce s precejšnjo delovno dobo. Na taki ravni pa naj bi plače seveda ostale — tudi v bodoče, če se že ne bi povečale. To je tudi prvi pogoj pri prehodu na fazni sistem dela. Cilj tega je vsekakor, da tozdo dobi določen večji delež ostanka

dohodka od posameznega kosa izdelanega v tem oddelku, in seveda tudi delavec. Zato pomisleki, da bi bili osebni dohodki v tem sistemu dela lahko nižji, nikakor niso ne realni ne sprejemljivi. Kot rečeno, je prvi pogoj, da ostanejo na vsaj takem razmerju glede na osebne dohodke tozda.«

Oddelek po meri ima prihodnost. Kot smo slišali, ga bomo razvijali, ga pomlajevali kadrovske in tudi strojno opremo bo treba pomladiti, saj je stara že okoli dvajset let.

Direktor pravi, da bo to potekalo vzporedno s širjenjem oddelka. Od kar nekajkrat predimenzioniranih konfeksionarij v Jugoslaviji imajo gotovo prihodnost samo najboljši, najkvalitetnejši, tisti s poslovnostjo in z znanjem. Znotraj tega je oddelek po meri ena od zelo poslovnih in daljnosežnih potez. Tu pa je tudi takojšnje plačilo, odpade pa tudi rizik. Torej vse govori za razvoj tega oddelka. Kako pa vsebino in delo tega oddelka čutijo prvi uporabniki?

Marinka Bedenk vodja Centra mode: »Dela je veliko, saj mora danes posameznik čakati na izdelke okoli šest tednov, za skupinska naročila pa smo daleč naprej zasedeni. V oddelku po meri pa naročamo tudi moške obleke za prodajo v našem centru. Potrebujemo jih približno 500 skozi celo leto, ker so pač naše stranke navajene, da pri nas dobe tudi ta del oblačil, čeprav jih v naši redni prodaji ne delamo več. Prav v tem je problem. Kot je omenil Košir, je tu vprašanje krojev, ki jih bo nujno posodobiti in povečati število različnih novih modelov. Tudi s kvaliteto je nekaj težav, ki pa ne gredo na račun slabe izdelave, pač pa na račun likanja, za kar

je oddelek preslabo opremljen. Te pomanjkljivosti bo treba odpraviti. Imamo zares naj-

zahtevnejše stranke, zato mora biti naša ponudba pestra in najkvalitetnejša.«

odprta vrata

Pred letom dni so pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja »odprli vrata« popoldanski službi pravne pomoči in svetovanja.

Za takšen nov način dodatnega povezovanja z zavarovanci in upokojevcem smo se v skupnosti odločili glede na to, da je področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja v javnosti deležno vedno večje pozornosti. Še posebej je to opazno v zadnjem času, ko so zaradi dograjevanja sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja spremembe in dopolnitve predpisov s tega področja relativno pogoste. Strokovna služba skupnosti je dobesedno zasuta z različnimi vprašanji in zahtevami, ki se nanašajo, tako na konkretne zadeve v postopku reševanja pri skupnosti, kot tudi na razlago posameznih določil predpisov s področja pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Seveda nudijo strokovni delavci vso strokovno pomoč in nasvete že v rednem delovnem času, vendar pa glede na obseg zanimanja le težko zadostijo vsem zahtevam zavarovancev za takšno pomoč.

Da bi lahko zagotovila čim bolj nemoten potek redne dejavnosti strokovne službe v dopoldanskem času, hkrati pa poskrbela tudi za ustrezno in kvalitetno informiranost zavarovancev in upokojevcem, je skupnost sklenila organizirati brezplačno pravno pomoč in svetovanje s tega področja tudi v popoldanskem času, izven svoje redne dejavnosti. Ob tem je bilo dogovorjeno, da se le-ta nanaša na dajanje informacij

v zvezi s pokojninsko-invalidskimi predpisi ter na pomoč zavarovancem in upokojevcem pri sestavljanju vlog in zahtev za uveljavljanje in varstvo pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ne pa tudi na dajanje informacij o konkretnih zadevah, ki so že v postopku reševanja pri skupnosti in tudi ne o konkretnih zadevah v zvezi z nakazovanjem in izplačevanjem denarnih dajatev. Le-te bodo zavarovanci in upokojevcem še vedno lahko dobili ob uradnih urah v dopoldanskem času, praviloma pri strokovnem delavcu, ki vodi postopek strokovne obdelave zahtevka.

Pravna pomoč deluje enkrat tedensko in sicer vsak torek od 16. do 19.

Predčasna pokojnina

Pravico do predčasne pokojnine je v naši republici v skladu s pooblastili, danimi v zakonu o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja znova vpeljal zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, se uporablja od 1. januarja 1984. Temeljne pogoje, za uveljavitev predčasne pokojnine določa zvezni zakon in sicer za moškega najmanj 55 let starosti in 35 let dopolnjene pokojninske dobe, za žensko pa najmanj 50 let starosti in 30 let dopolnjene pokojninske dobe. Zmanjševanje pokojnine zara-

di predčasnega odhoda v pokojje prepuščeno zakonski in samoupravni ureditvi v posamezni republici. Zvezni zakon tudi določa, da zmanjšanje pokojnine zaradi predčasne upokojitve preneha po preteku let predčasnega odhoda v pokojje, to je, kó zavarovanec star 60 let, zavarovanka pa 55 let.

Natančnejšo izpeljavo pravice do predčasne pokojnine pa vsebuje po pooblastilu republiškega zakona statut Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Odstotke zmanjševanja pokojnine zaradi predčasnega odhoda v pokojje določa tako, da bo dobil pri enaki starosti višjo pokojnino zavarovanec z daljšo pokojninsko dobo. Zmanjšanje pokojnine bo znašalo za vsako leto predčasnega odhoda v pokojje 1,5 odstotka, za vsako manjkajoče leto pa 0,5 odstotka, kar pomeni, da bo znašalo najmanjše zmanjšanje pokojnine, odmerjene glede na dopolnjeno pokojninsko dobo 2 odstotka in največje 10 odstotkov.

Poglejmo si primer odmere predčasne pokojnine:

Zavarovanec uveljavlja predčasno pokojnino pri starosti 57 let in pokojninski dobi 36 let. Pokojninska osnova, ob upoštevanju najugodnejšega desetletnega poprečja osebnih dohodkov znaša na primer 150.000.— din. Glede na dopolnjeno pokojninsko dobo 36 let bi mu bila v skladu z odstotki, ki jih določa statut skupnosti odmerjena pokojnina v višini 77 odstotkov od pokojninske osnove, kar bi zneslo 115.500.— din. Zaradi predčasnega odhoda v pokojje pa se tako odmerjena pokojnina zmanjša glede na 3 leta manjkajoče starosti do 60 let za 4,5 odstotkov (3 krat 1,5 odstotka) in glede na 4 manjkajoča leta pokojninske dobe do 40 let še za 2 odstotka (4 krat 0,5 odstotka). Odstotek zmanjšanja zaradi predčasnega odhoda v pokojje znaša skupaj 6,5 odstotkov, kar zneslo 7.507 din. Zavarovanceva predčasna pokojnina bi torej znašala 107.993.— din.

Po preteku treh let, to je ob izpolnitvi starosti 60 let, bi se zavarovancu pričela izplačevati pokojnina, odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, to je 115.500.— din, seveda ustrezno povečana za vse odstotke uskladitev pokojnin, ki bi jih skupščina skupnosti sprejela v teh treh letih.

Bojan Rangus

Srečanje naših upokojevcem v Libni.

odmev na odgovor

Vsaka palica ima dva konca, zato bi na prispevek treh jublantk iz Ljubljane, tozda Commerce, moral dati odgovor, da bi bralci našega glasila dobili jasnejšo sliko. Tako kot ostali delavci, jubilanti, so bile tudi omenjene tri delavke povabljene pred proslavo na krajsi sproščen razgovor pri direktorju tozda, kjer naj bi poleg razgovora opravili še razdelitev nagrad, ne pa priznanj, ta naj bi prejeli slavnostno na proslavi.

Na žalost Ljubljančanke niso uspeli priti na pravočasni avtobus in so skupni razgovor zamudile. Pozdrav, koso prišle v tovarno je bil precej drugačen. Škoda, ker ste zamudile, je izrazila obžalovanje poslovna sekretarka, in ta pozdrav je bil daleč od suhoparnosti in neosebnosti, ki ga navaja vaš prispevek.

Kljub temu da so ostali jubilanti že odšli na delovna mesta, nisem imel občutka, da bi bil razgovor ob koncu s samo tremi jubilantkami neprijeten. Nasprotno, zelo prijeten je bil, dotaknili pa smo se različnih tem, od časov pred leti, ko še nismo bili skupaj v Labodu, do časov, ki so pred nami, in tudi kramljanje o ostalih zadevah ni manjkalo. Ko smo teme izčrpali, je bil organiziran ogled procesnega računalnika in drugega, kar bi delavke morebitno zanimalo.

Seveda je delo v službah med tem normalno potekalo, dokler se ni približal čas odhoda na proslavo. Kar nekaj delavcev se je ponudilo, da organizira prevoz do dvorane, čeprav je izpred tovarne peljal tudi posebej naročen avtobus.

Lepo sonce pa je naše gostje tako privleklo, da so se odločile iti peš. Niti z besedo ali namigom ni bilo nakazano v članku izpričano nezadovoljstvo. Tudi gostitelji, med njimi jaz, nismo imeli občutka, da jim ni bilo namenjene dovolj pozornosti.

Seveda je bilo zato razočaranje večje, ko se ob povabilu na oder niso javile Ljubljančanke, ki so bile samo zaradi tega v Novem mestu.

Normalno je, da smo se pozanimali za razloge.

Prvi razlog je bil, da so prav zaradi sonca zamudile prevoz do dvorane, vendar pa je zima še vedno imela svojo moč, zabeležilo jih je in hipoma so svojo odločitev spremenile ter

sedle v avtobus. Takrat so se potnim stroškom morale odpovedati, ker ta odgovor ni zvenel kot opravičilo in sem sklenil, da potnih nalogov zanje ne bom podpisal.

Kasnejši, nekoliko prespan odgovor, smo lahko prebrali v

časopisu in je precej drugačen od prvega, neobjavljenega.

Človek je zapleteno bitje, ki se v določenih trenutkih odloči zelo različno, vedno pa za to nosi neke posledice, pozitivne, negativne, pohvale, graje...

Tokrat menim, v imenu tistih, ki so se proslave udeležili, da je bila odločitev napačna, še bolj pa subjektivna pobarvanost poskusa opravičila.

Direktor tozda Commerce
M. Vodopivec

iz modne beležke

Za poletje, ki je pred nami, velja, da moda veliko razkriva in veliko poudarja. Telo postaja vse bolj nakazano. Čez dan in zvečer se bodo ženske bolj razkrile kot leta nazaj. Le v barvah bo sprememba. Za svečanejšje priložnosti velja za poletje pred nami, da je nepogrešljiva »majhna šrna obleka«. Veliko je tudi pliseja in veliko mornarskega stila.

Največja tombola na Dolenjskem

Šentjernej 24. maja

ŠENTJERNEJ — Z nekaj sreče in prisotnostjo v nedeljo, 24. maja, od 14. ure naprej na šentjernejskem hipodromu si lahko krepko olajšate življenje. Krajevna skupnost Šentjernej in tamkajšnji Klub za konjski šport organizirata namreč tega dne doslej največjo blagovnodenarno tombolo na Dolenjskem, vrednost nagrad je kar 23 milijonov dinarjev. Najsrečnejši bo gotovo tisti, komur bo sreča naklonila popolnoma novo stanovanjsko hišo Marles, nič manjše ne bo veselje onega, ki se bo od te nedelje naprej vozil v novi Renaultovi petici, novomeške IMV, s kakšnim tombolskim listkom več pa lahko celo reši vprašanje, kje bo vozilce poslej prebivalo. Med tombolskimi dobitki je namreč tudi Strešnikova garaža pa Pionirjev kamin, več izdelkov električnega orodja Blek & Decker, pomivalno korito Novolesa, hranilne knjižice LB, da preostalih 120 nagrad ne naštevamo.

Da nikomur to popoldne ne bo dolgčas, jamčijo poleg bogatih dobitkov še Toni Gašperič, člani ansambla Fantje iz vseh vetrov, že dopoldne pa bo na hipodromu tudi poizkušnja vin šentjernejskega okoliša. Za udeležence tombole bo organiziran prevoz z novomeške avtobusne postaje.

računalniška obdelava prodaje

Eno prvih področij, ki je v celoti zaživel z računalniško obdelavo v Labodu, je bilo prodajno področje. Za delovanje in razvijanje tega dela je odgovoren Zlatko Avbar, ki se je s prodajniki in njihovo funkcijo hitro in ustvarjalno »ujel«, kot se temu reče.

Kako je računalniško podprto to področje?

»Prodajni sistem je interaktiven, vse akcije potekajo trenutno in vsi uporabniki imajo dostop do potrebnih podatkov. Na voljo so torej podatki za lažje in kvalitetnejše delo. S tem smo zadostili prveemu, ne pa edinemu cilju. Po ažuriranju podatkov sledi analiza teh, ki bo dala možnost odgovornim, da lažje in preglednejše načrtujejo poslovne poteze in odločitve. Kot primer naj navedem zajetje naročil, vnos podatkov ob začetku sezone, plan, zaključki ob prodaji kolekcije in končno prodanost te. Torej gre za sklop podatkov, ki bi jih bilo peš težko in nadvse zamudno obdelati, tako zaradi ažurnosti kot tudi koordinacije. Računalniška obdelava take poti pa je hitra, točna in pregledna. Za ta korak pa bo potrebno tudi večje uvajanje osebnih računalnikov, ki bi bili za podporo omenjeni poti, za arhiv (ker je omejen čas arhiviranja podatkov v poslovnem računalniku), pa še za kaj.«

V Labodu smo dokaj pozno začeli s poslovnim računalnikom. Ali smo ujeli zamujeno?

»Na nekaterih področjih lahko trdim, da smo kar visoko. Primer je disponiranje, dograjujemo pa tudi ostale

veje. Tako je na primer že možno pripraviti več oblik faktur, za grosiste, za posamezne prodajalne, pač glede na način obračuna in glede na želje prodajalca. V tej povezavi pa ne moremo kar sami iti svojo pot, ampak se moramo seveda povezovati s kupci, pri tem pa je bistvenega pomena stopnja in oblika organiziranosti teh. Prav nizka stopnja organiziranosti nekaterih kupcev zavira in otežuje delo prodajne službe oz. računalniške obdelave tega področja. Zato gredo naše ambicije tudi v tako zastavljen računalniški program, da bomo imeli dobro evidenco kupcev, od plačevanja do vračanja, zniževanj ipd. Na taki osnovi pa se bomo lahko odločali za selekcijo kupcev in tudi za selekcijo naših izdelkov. Iz tu sledi še racionalizacija transportnih poti in uvajanje avtomatizmov v postopkih obdelave dokumentov.«

Torej smo na prodajnem področju v celoti osvojili računalniški način, oziroma podprli to obliko dela, ki jo bomo dograjevali tako, kot si nakazal?

»O tem ni dvoma. Osvojen je ta način dela in podpora za dograjevanje. Nihče ne bi več hotel v teh službah delati, peš. Še vedno pa ne moremo vedno in povsod v tako kratkem času, v dobrih treh letih v tem primeru, premagati mentaliteto, ki je še nekako vezana na stari, 'peš' način dela. Gre za način razmišljanja. Ta mora biti drugačen in se že spreminja, spreminjen pa še vedno ni. Računalniško podprti sistemi so žive stvari, ki se prilagajajo in spreminjajo. Njim pa dajo pravo vrednost šele ljudje, kateri delajo z njim, tako uporabniki kot vzdrževalci. Zato je toliko bolj važno aktivno sodelovanje vseh, da dobimo rezultate, ki so nam vsem v zadovoljstvo in ponos.«

naši literati

SILVA PUHAR:

STEZA HREPENENJA

*Hodim po stezi,
po stezi hrepenenja,
hodim po poti,
po poti strasti.
V daljavi vidim tvoj lik,
slišim besede,
tvoje prošnje, klic.
Ljubim te.
Ostajam na stezi hrepenenja.
Upam, da se srečava
na poti hrepenenja,
uganila sem prevaro
tvojega srca.
Upanje je zamrlo,
ostala je praznina,
tvoj lik, besede,
tvoja laž.*

Janja Erce je dobitnica Labodove nagrade. Ker tolikšne sreče človek nima vsak dan, še ta spominski posnetek v Centru mode.

labodova nagrada za janjo

V februarju je Dnevnik objavil nagradno igro MODNI GRAND PRIX NEDELJSKEGA 87. V tej igri je sodelovalo več konfekcijskih delovnih organizacij. Nedeljski je objavil fotografije nekaterih modelov, za katere so bralci glasovali. Labod je dobil 67 glasov, manj kot Mura in Elkroj.

Žreb je za naš izdelek izbral Janja Erce iz Vodice nad Ljubljano. Nagrado smo predali Janji konec marca v Centru mode v Ljubljani.

Janja Erce je rojena 25. maja 1970. Hodi v 2. letnik komercialne šole v Ljubljani. Ima starejšega brata in mlajšo sestro. Mama, ki je Janjo spremljala v CML, je povedala, da je zelo pridna v šoli in doma. Nagrade — krila in bluze — je bila zelo vesela, hkrati pa je obljubila, da se bo v prihodnje oblačila le pri Labodu, saj so ti izdelki kvalitetni in elegantni.

LOJZE KOPINA
Commerce

Samo da je mimo... Po pripravniških izpitih v Delti.

papagaj in naša vrečka

Včasih se oglasi na »Labodovih valovih« hudomušna oddaja Papagaj. Med njegovimi malimi oglasi je bila tudi ta pobuda: »Sem ženskega spola, srednjih let. Čakam mladega, pogumnega, domiselnega oblikovalca, da me malo obdela. Šifra: Labodova vrečka.«

Nekako v tem času pa je naša vrečka zares dobila nekoliko pomlajeno in sodobnejšo zu-

nanjost. Iz standardne modre barve se je prelevila v modne rjavkasto-sive tone. Ali je papagaj spodbudil to prenavo, ali sta se dogodka slučajno »pokrila«, to niti ni pomembno. Važno je, da se tudi v teh spremljajočih dodatkih, ki tudi niso obrobne pomena, spreminjamo, prilagajamo.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem tozda Libna — Krško za vso pozornost, za darila in za obiske na domu.

ANICA ŠKODA

KAJ NAS VABI V GORE?

Kaj nas zablja in vleče v planine? Težko bi izluščili eno samo pravilo. Gore in gorništvo so tudi del narodne kulture in kulture slehernega Slovenca.

So del intime. Ljudje se v planinah ne le sproščamo, ne zajemamo zgolj zraka in narave z veliko žlico, ampak se tudi spreminjamo. Pozdrav »srečno« prihaja na planinski poti globlje iz srca.

Stisk roke v planinah še nekaj velja. V planinah se znanstva in prijateljstva spletajo krepkeje, hitreje in trdneje.

Ljudje v planinah ne iščemo le stika z naravo, iščemo tudi ljudi, tudi sebe. Vse to najdemo med planinci.

MARICA PRAZNIK

Za »hec«...

- Kako je bilo na včerajšnji zabavi starih prijateljic?
- Nič kaj lepo. Vse so prišle, pa nismo mogle nobene opravljati.

Za res....

Nekdo je očitno vzel parolo: Varčujmo povesod, po svoje. Rekel si je, varčujmo s prostorom, in je vrgel v smeti lep nov blok z našim znakom. Takega, za katerega so si mnogi želeli, da bi ga dobili. Sicer pa, kdo ve, če je bil v smeteh na hodniku med skladiščem surovin in tozdom Ločna samo en blok. Ta je bil na vrhu....

Droben nasvet

Usahla jabolka in hruške potopimo, predno jih damo na mizo, za nekaj minut v vročo vodo, da dobe svež videz.

SPOSOJENA PUŠČICA

šopek modrosti

Napake plavajo kot slama na površini — za bisere pa se je treba globoko potopiti...

☆☆☆

Denar je nekaj vreden tisti trenutek, ko se od njega poslavljamo.

☆☆☆

Skriti sovraštvo je lahko, ljubezen težko, ravnodušnost pa skoraj nemogoče.

☆☆☆

Lahko obljubim, da bom pošten, vendar ne tudi nepristranski.

☆☆☆

V naravi ni niti kazni, niti nagrad... So samo posledice.